

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.
Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Vajda B. Utóda könyvnyo-
dája Szentés, Kossuth-té.

Egyes példányok kaphatók.

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál
kikéni lapok előfizetésre is
megrendelhető.Megjelenik hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.Telefon szám:
= 20 =Felelős szerkesztő:
GÁLFY SÁNDORTelefon szám:
= 20 =Hirdetések árát,
valamint nyilvántartási költségeket kiadóhivatalunk
mért szerint a legutóbbasban számít

Fognak a házasságkötések.

Kenyér és szerelem.

Az országos statisztikai hivatal leg-
utóbbi kiadványában azzal a szomorú tény-
nyel számol be, hogy az utóbbi időkben
egyre kevesbednek a házasságkötések. A
ridge statisztikai adatok szerint ez év első
hét hónapjában Magyarországon, valamint
Horvát-Szlavon országban 15389 el ke-
vesebb házasságot kötöttek, mint tavaly
ez időben. Megdöbbentően szomorú sta-
tisztika ez, mert mutatja, hogy a mai
nemzedék gyöngye is, gyáva is megküzdeni
azokkal a nehézségekkel, melyeket a csalá-
d élé állít az élet s a küzdelmekben
erőt adó családi boldogság alapja a köl-
csönös szeretet helyett, a mi felelősséggel
sem járó olcsó szeretkezést keresi.

Pedig nem halt ki a szeretet az em-
berek szívéből, nem is halhat ki soha,
mert egész életünk erre van bázisra s
ez az érzés egyike azoknak, melyek a
szinte elviselhetetlenül nehéz megélhetést
leginkább megkönnyítik. A baj nem a
szeretet hiányában keresendő, hanem a
magunk gyöngyességében, gyavaságában, él-
hetetlenségében rejlik. Ma már a házasság
tisztán gazdasági kérdés. Nem azt nézik
az egymás iránt vonzalommal viseltető
fiatalok, hogy a kölcsönös szeretetet a
házasság által szentesítsék, hanem azt,

hogy lesz-e mit enniük, ha egybekelnek,
elegendi tehetnek-e a társadalom irányukban
támasztott követeléseinek, ha családot ala-
pítanak. A szerelem csak akkor jó számi-
tásba, ha a kenyérkérdést sikeresen meg-
oldották. Arra egyik fél sem gondol, hogy
a másik is segíthetne a kenyérkeresés ne-
héz, de kedves munkájában.

A nő, tisztelet a kivételeknek, csak
disze akar lenni az otthonnak, virág, amelyre
irigykedve tekint más, gondoskodva ápol
a férj, melyet mutogatni kell szebbnél
szebb köntösben a világ előtt. Nagyon
kevés nő gondol arra, hogy a főzőkanál,
varrógép nemcsak arra jó, hogy a saját
ételüket, saját ruhájukat elkészítse, ha-
nem arra is lehet használni, hogy kenyér-
ret keressen vele. Csak hogy persze derogál
a kisebb hivatalnok nevének, hogy más
számára főzőn, más asszonynak varrjon
A férj pedig szerény jövedelméből csak a
legszükebbesébbet szerezheti meg, még jó,
ha adósságot nem kénytelen csinálni. A
legtöbb nőnek nem elég, ha lelke lehet
kis fészéknek, pompázni, ragyogni, szóra-
kozni akar s mert ezt a szerény fizetésű
férj oldalán nem teheti, valósággal eladja
magát annak, kit nem szeret ugyan, de
kinek anyagi helyzete garancia arra, hogy
hiu vágyait kielégítheti. Könnyen és jól
élni! Ez a jelszó manapság.

És minden jelszó között ezt követik
legkitartóbban.

Azért hallgatják el a szív szavát,
azért áldozzák fel érzéseiket a nők, azért
lesznek olcsó szeretkezésben tobzódó szok-
nyalovagok a férfiak.

Ez az oka, hogy oly kevés a házasság,
ez az oka, hogy annyira terjed a szabad
szerelem, ez az oka, hogy elkecseregett vén
leányok, taposóztívű agglégények hemzse-
nek mindenfelé s ez lesz az oka végül,
hogy maholnap nemcsak a többgyermekes
apáknak, de a házasságra lépni kész pá-
roknak is — állami szubvenciót kell adni.

Bohózatíróink kacagató! téma.

Valóságunk könyvfasztó valóság!...

A helybeli főgymnázium bajai.

A közoktatásügyi kormány valóban fel-
háborító közönnnyel viseltetik a szentesi ál-
lami főgymnázium iránt, melyért pedig évente
tetemes fenntartási összeget zsebel be Szentés
városától.

Rég ismert dolog, hogy a gymnázium
épület szűk s így céljának meg nem felel
Már az államosítási szerződés megkötésekor
arra kötelezte magát a közoktatásügyi kor-
mány Szentés várossal szemben, hogy a
gymnázium épületét haladéktalanul kibő-
vített. Ennek dacára a kultuszminiszter e
téren semmit sem tett, jöllehet közel két év
tized telik el az államosítási szerződés meg-
kötése óta és dacára, hogy évenként 24 ezer
korona fenntartási összeget fizet Szentés város
az államnak.

Hogy az iskola épület kibővítendő és
átalakítandó az különösen a jelen iskolai
évből tűnt ki. A folyó iskolai évben ugyanis
közel 300 tanuló iratkozott be a gymná-
siumba, a kiket a szűk tantermekben el sem
lehet vgy helyezni, a mint azt a pedagógiai
elvek kívánják. Az első osztályba ugyanis 68
nővendék jár, tehát nyolcat több, mint amennyi
a törvény megenged. Ezenkívül még
12 tanuló iratkozott be az első osztályba, a

A „SZENTESI LAP“ TÁRCAJA.

Az eső.

Írta: Kincs István.

(Folytatás.)

— A kertre támaszkodó felszer tetején
golyafészeket vettem észre. Négy fehérynakú
clég-e kifejlett fióka nyújtogatta ki belőle
karszőnyakát. Az anyaállatok szokásuk el-
lenére mindketten távol voltak.

Geréb András mintha csak lelkeben
olvastott volna, mindjárt magyarázatot adta a
dolognak.

— Döglenek a békák. A szárazság meg-
öli őket. Az ér kiszáradt, a palák víze alig
hogy a ludaknak elegendő. Szegény golyákra
is rájár a rud. Ha soká így tart, éhen vesz-
nek fiatalul. Ketten röpöknek folyvást eleség
után s így is réti sáskánál egyebet alig bír-
nak összeszedni. Hidd el, öcsém, örülök,
hogy nem születtem golyának. Éj! éj! csak
nem tud eső lenni.

Minden új témának ez volt a refratnje.
— Hallod-e, öcsém, nem vesz semmit
sem észre a legyek körül.

Ráztam a fejemet. A legyek szakasztott
ugy döngöttek körülöttnök, mint annak előtte.
S az igazat megvallva én abból a légydon-
gásból keveset tudtam kisútni.

Geréb András pedig tovább panaszkod-
tott.

— Semminek sem jó a szárazság.

— Talán a szőlőnek, próbáltam én el-
lenvetést tenni, jó termésre van kiáltás.

— Fújd föl a jó terméset, öcsém —
kezdt bosszankodni az öreg — aztán nekem
nincs is szőlőm. Én csak a szőlő levét
veszem. De miből fizessem, ha a mező föl
csufol? Egy esztendőre azt hiszem kiakasz-
thatom száradni a gégemet. Félhordó bornál
többet ki nem préselsz belőlem, akarom
mondani az egész pincéből. A eselédimek
már régen kottyant: nem pazarlok immár
bort többé senki ember fiára. Ha szomjas a
föld, hadd legyünk mi is szomjasak. No
nem igaz?

Rá kellett hagynom, különben mentem
azt gondolja, hogy én is a borára áhi
tozom.

A pipaszárával megpiszkálta homlokát.
Először azt hittem, csak szokásból eszeleksi,
de a végén rám riadt:

— Nem légy bántja a fejem bubját,
öcsém?

Ödönéztem. Az öreg feje a szemöldök-
kétől fölvelé s a bubján hátrafelé jóformán
egészen a tarkójáig összefüggő sík mezőt
alkotott, melyik úgy fénykedett a maga
tükörszínűségében, hogy még a napsugár is
elcsuszott volna rajta. Egyetlen tekintettel

futottam át az egész terepet s bár az öreg
pipaszárája iromba bötűket rajzolt foly-
vást a szemem előtt arra a tiszta lapra,
mégis úgy tetszett, mintha valami fekete
pont is mozogna rajta. Hol megjelenik, hol
meg eltűnik, akárcsak fogóást játszanék a
pipaszárral.

Közelebb hajoltam hozzá. Hat légy volt.
Amolyan nyurga kis teremtes, melyik a leg-
yek között is legfeljebb még csak síhedere-
nek valnék be.

Szinte ösztönszerűleg kaptam utána.

— A szemtelen! — tört ki belőlem a
méltatlankodás, mivelhogy a gonosz pára
nem méltóztatott beleröpülni a markomba

— Vivát! — ugrott föl Geréb András
lelkésülten kezdenek már szemlelkedni a
legyek Erre vártam három hónapja már.
— Lesz eső, hitemre mondom, öcsém, lesz
eső.

Tamáskodó tekintettel pillantottam fe-
léje.

— Hát ez meg micsoda? — kapott
az öreg az asztal lábán máskáló kis feke-
teségre. — Szárnyas hangya! Sent Isten!
szárnyas hangya. Csúhaj! most már a lovam
se sánta. Futok, nyargalok le a pincébe, te,
addig trombitáld össze a eselédeket. Iszunk,
erre már kell innunk egyet.

Geréb András elfutott

Körülnézem. Az égen nem volt egy

kiknek helyet nem jutván — az előadásokat nem látogathatják.

Balazsovits Norbert gimnáziumi igazgató még szeptember hó 3-ikán táviratilag sőt pár nap mulva írásos felterjesztéssel fordult a közoktatásügyi kormányhoz, hogy a sikeres tanítás érdekében két első osztályt állítsanak fel. Több tanerő nem kellett volna a gimnáziumhoz, miután a jelenlegi tanári kar más beosztás mellett könnyen taníthatott volna két első osztályban is. Mindössze bizonyos pótlást kellett volna kapniok a külön tanórakért. Uasonló szellemben fordult az igazgató a debreceni tankerületi főigazgatóhoz is. Mindezek dacára a gimnázium igazgatója mind e napig választ sem a kormánytól, sem pedig a tankerületi főigazgatótól nem kapott. Ma is az a helyzet, hogy az első osztályba, 68 tanuló van becsufolva, ezenkívül pedig tizenkét fiú — köztük hat szentesi — kint rekedt az iskolából. Hát ez felhaborító dolog s ezt a városnak közönnyel nézni nem szabad. Kell, hogy Szentes város képviselőtestülete mielőbb erélyes hangon figyelmeztesse a közoktatásügyi kormányt kötelezettségének azonnali teljesítésére.

De van még egy másik óriási hiba is. Nevezetesen az, hogy a gimnázium torna csarnoka nemcsak hogy egészségtelen, hanem annyira rozoga állapotban van, hogy kénytelen volt azt a rendőrség tegnap előtt bezárni. A torna csarnok falai annyira megvannak repedezve, hogy abban életveszedelem nélkül tanítani nem lehet, e mellett még egészségtelen és rendeltetésének tovább meg nem felel.

Szükséges tehát, hogy Szentes város mielőbb tegye meg a lépéseket a közoktatásügyi kormánytól egy új torna csarnok építése és a gimnáziumi épület kibővítése iránt.

Ez ügyben tovább még egy perccet sem várhatunk. E kérdésben nem kérünk de követelünk kell, miután az állam is tartozik beváltani Szentes város irányában elvállalt kötelezettségét.

KRONIKÁS JEGYZETEK.

A téglatelep hasznosítása dolgában hiányzik a vizsony válasz. Legalább nekünk és a nagyközönségnek igen. Még akkor is ha Zsoldos Ferenc állja különösen furesa kijelentését, hogy akkor amikor Gállyt megtámadja vele polemizálni nem akar — De ott van Kalpagos Szabó Imre tanácsnok.

Ha már a mi szerkesztőnket nem méltatja finnyás guszta válasza, talán a ta-

esipet flehő. A napsugár bomlottól tűzött alá a földre. Lankadtan pihogott az élet a földön, mintha rég lemondott volna már, hogy az ég felhőt, s a felhő üdítő esőcseppeket tudna fiazni meg.

Hanem azért előhívtam a kocsist, a kisbérst, meg az öreg gazdasszonyt is beszóltam. Ott állottunk együtt a tornaon, mikor Geréb András előbujt a pincegádorból. Két hatalmas butykos a kezében.

Egyiket letette a konyhaablak peremére a másikból töltött:

— Netek, gyerekek, igyatok! s ha az utolsó cseppet is kóstálja, féltetek, az Uristen nem hágy el minket. Hallgá! hegyeztetek a fuleteket!

Éppen kihúztam a markomba szorított pohár tartalmát s a végén összerendeztem. Valami bizonytalan suhogás hatott a fülemhez, mintha a föld alól avagy valahonnan a messze tavóból érkezett volna szellemszárnyakon.

Az öreg inkább úgy érezte, mintsem hallotta a valóságos átszellemlélt ábrázattal, melynek örömet, boldogságát lepingálni nem lehet, kiáltott föl:

— Dörög már . . . gyerekek, dörög . . .

Vég.

násnok ural szemben még sem lehetne olyan fura módra finnyás.

Az ám!

A helyi napilap, melynek főszerkesztője alszerkesztője, segédszerkesztője az -Olló-ur ő nagysága — örvendj világ! — ismét politikai lap lett.

Nagy örömmel vesszük ezt mi is tudomásul.

Olló ur legalább kitűnően szerkeszthet most már. Nem lesznek olyan rivarak a hasábok. Azután meg a szentesi balpárti magyarok örvendő lélekkel olvashatják a kormányt dicsőítő émelegős cikket.

Legalább hamarabb hallj a — csümör. Azért a nagy politikától nem fáj a dr. Molnár Jenő feje.

Itt vannak a színészek.

Nem sokára majd jön a panasz, hogy a közönség nem érdeklődik a színműszet iránt. Hogy itt leég a társulat.

Ez már ismerős panasz.

De van egy újabb panasz és ez is a társulattól származik.

— Bajunk van mindég az újság írókkal — az a kijelentést hallottuk.

De hát ezt nem is kellene mondani.

Tudjuk. Tapasztalásból is, meg olvastuk is.

Az a baj. Szentes, Baja, Szabadkán egyformán végig vonul a társulat.

Talán rendes szerződötelt tudja a társulatnak.

Barázda.

ÚJDONSÁGOK.

— **Az árvászekék államosítása.** A fővárosból írják, hogy a megyei és városi árvászekék államosításával most foglalkoznak a belügyminisztériumban. A kiszivargott hírek szerint az új törvényjavaslat az árvászeket kivészi a vármegye és város kezelése alól és állami kezelésbe veszi át. A hagyatéki bíróságokat megszünteti a törvényjavaslat és azok helyébe az árvászekkel összesítve egy új hivatali létesít. A javaslat mostani állésszak alatt kerül tárgyalás alá s így egy év leforgása alatt az árvászek mindenütt az állam kezelésébe megy át. A megyénél e szerint most már csak a közigazgatás marad meg. Az árvászek államosítása nem jelent anyagi veszteséget a megyére, azonban a megye autonóm joga szűkebb korlátok közé lesz szorítva. Emiatt a javaslat aligha fog szívesen keresztülmenni jelenlegi formájában. A javaslatról még csak a legbeavatottabb emberek tudnak. A javaslat csak később fog nyilvánosságra kerülni.

— **A rendőrség levizsgálott.** Dacára, hogy a képviselőtestület egy fillért sem szavazott meg a dzsü-dzsü tanítására, Sumakoff mester még is megantotta a rendőrséget és a rendőrségi tisztviselőket a japán birkozásra. Fáradozásáért a tanács 100 koronát utalt ki részére a közpénztárból. A rendőrök hét hétig gyakorolták magukat a dzsü-dzsüban és a nyilvános vizsgálat esütörtök délután 5 órakor tették le a Petőfi Szálló sör csarnokában. Aki végig akarta nézni a rendőrök birkozó vizsgáját, annak egy koronát kellett belépő-díj gyanánt felszokolni. Néző közönség azonban nem igen akadt, nyilván azért mert nem terjedt el idejében a híre, hogy a rendőrök a dzsü-dzsüban vizsgáznak s bemutatják az ő testi ügyességüket. Maskor ha az ilyen circusbá való ügyeskedésről akarnak a nagyközönségnek a rendőrök beszámolni, helyettes főkapitány idejében irtesse meg a nagy dobót és fogadja föl a rezshandát. Ha a rezshandával körutat tettek volna a város utcáin és Dr. Herczeg József helyettes főkapitány a

forgalmasabb helyeken kikiáltja, hogy miről vagyón szó, bizonyosan nagyobb közönség vette volna tudomásul, hogy rendőreink most már bizkózní is tudnak. Kíváncsian várjuk, hogy Dr. Herczeg helyettes főkapitány melyik tisztességes, becsületes emberrel szemben fogja a dzsü-dzsüban nyert tanulmányait érvényesíteni.

— **A református püspök.** A református püspök választás véget ért és a beérkezett szavazatokot gróf Degerfeld Lajos előnkéte alatt már fel is bontották a debreceni kollégium disztermében. Tudvaló, hogy ezuttal a választási küzdelem Dicsőffy József és Eröss Lajos theologiai professor megválasztása érdekében folyt. A szavazatok összeszámolása után kitünt, hogy a többséget Eröss nyerte el és így a tisztult református egyházkerület püspöke ő lett.

— **Színészlet.** Dr. Farkas Ferenc szabadkai színtársulata péntek este mutatkozott be a szentesi közönségnek, a mikor is *A gyermek szombat* este pedig a *Bükkirály* opelette ment. Ma vasárnap délután a *Vígcecek* este pedig a *Ilalókocsik ellenőre* megy. A játekről egyelőre véleményt nem mondunk. Hétfőn *Bernát*, kedden *Fedora*, szerdán *Tatárjárás*, esütörtökön *Biboros*, pénteken *Vig özeveg*, szombaton *Boccaccio* kerül színre. Ebből látjuk, hogy az igazgató igyekszik az újdonságok előadásával a műsort változatosossá tenni.

— **Megszólal a dob.** Éppen Szent Mihály napján ütteli meg a dobót Farkas Mihály adóügyi tanácsnok azok ellen, a kik nem fizették le adóhátralékaikat. Hogy a lefoglalt zálogtárgyak behirdetésénél fennakadás ne legyen, az adóügyi tanácsnok rendőrl esetleg esendőri segítséget kér a polgármestertől. Jó lesz tehát törleszteni, nehogy elvi-gyek a cökökök. adóért.

— **Védekezés a kolera ellen.** A közelgő kolera elleni védekezés szempontjából az alispán leiratolt intézeli a polgármesterhez és a figyelmébe ajánlja, hogy gondoskodják a középületek, köztetek, szállodák, kocsimák, udvarok ipartelepek tisztántartásáról, továbbá lasson oda, hogy a hentes-üzletek, mészárszékék, vagonhid és a piacon árusított élelmiszerek állandó orvos-rendőri felügyelet alatt álljanak.

— **A hütlén férj.** Keserű panaszokkal állít be az asszony a paphoz.

— **Főtisztelendő ur, — mondja, — el kell már válni az uramtól.** Borzasztó lump, kártyás, goromba, nem akarok vele élni tovább.

— **Hát mondja csak, — szól a főtisztelendő ur, — hü-e legalább!**

— **Hü azt bizony nem mondhatom, — feleli az asszony, — az utolsó gyerek se tőle való.**

— **Tilos a nők éjjeli ipari munkája.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter már beterjesztette a képviselőházhoz azt a törvényjavaslatot, amellyel az ipari foglalkozást üző nők éjjeli munkájának tilalmáról Bernben 1900 évi szept. 26-án kibötött nemzetközi egyezményt törvényerőre emeli. Ezen egyezmény szerint az összes nőnek — korkülönbség nélkül — megtiltják az éjjeli ipari munkát.

— **Katonai lóvásár.** A szegedi 3-ik honvédszárezred november 3-ikán délután Szentesen lóvásárt tart. A honvédség számára vasárol 4—7 éves erős testalkatú 158—160 cm. magas lovakat és pedig lehetőleg maguktól a jósággyenyésztőkötől. Egy darab lo átlagos áruba 650 korona van előírányozva.

— **A csatorna tervek.** Szentes város korábban megkereste az aradi kulturmérnökséget, a város belterületén létesítendő csatorna tervek elkészítésére. A kulturmérnökség most arról értesíti a polgármestert, hogy a terveket egyéb foglaltsága miatt, csak a telek kőszíti el.

— **Asszonyháború.** A rendőrség két rendbeli asszonyháborúról ad számot. Garai Julianna kistőkei lakost Janó Pálné, Balogh Istvánné felsőpárti lakost pedig Sarkadi N. Istvánné Beresényi utcai lakos verte meg. A verekedők ellen a büntető bíróság hozza meg az ítéletet.

— **Vigyázatlan biciklis.** Lajos Mihály 6-7 éves fiúcskát szombat délelőtt, mikor apjának ebédet vitt, egy biciklista elütötte. A gyermeknek nem lett ugyan az ijedségen kívül egyéb baja, az étel azonban tönkrement. Nem ártana, ha a rendőrség egy kissé megrendszabályozná azokat a biciklistákat a kik örüleles vágatásukkal a gyalogjárók testi épségét veszélyeztetik.

— **Megfőtt tanító.** Szánthó Gusztáv külterületi állami tanító leguap előtt az árteri földjén foglalatoskodott. Ugyanekkor 3 ember is vadászott a környéken. Egyszerre azt vette észre a tanító, hogy a serétek reá hullnak. Szerencsére baja nem esett. A rendőrség fogja kinyomozni és megbüntetni a vigyázatlan vadászokat.

— **Országos vásáro.** Az őszi országos vásár Alparon és Tiszakürtön október 4-én Hunyvári helyen, a hova a sertéseket felhajtani tilos, október 10-12-ikén, Szarvason október 16-19-ikén tartatik meg.

Iparostanulóinkról.

A mesterek figyelmébe.

Egyetlen iskola sem dicsekedhetik annyi szurtos piszkos ruházatú tanulóval, mint az iparos tanonciskola. Tanév elején a hófehérre meszelt és ragyogó tisztaságú tantermekbe lépve, szinte elszomorodunk, mivel eszünkbe jut, hogy néhány hét leforgása alatt a falak és burorok kritikán aluli állapotba jutnak. Ennek egyedüli oka az, hogy a tanulók oly piszkosan lépnek a termekbe, hogy ott nem csak a padokat fertőzik meg, de a ruházatukkal valóságban befeketítik a padokat és székeket. Hozzájárul még mindehhez, hogy számos tanuló hétszámra sem mozdít és arszine annyira elváltozik, mintha nem is európai hanem valamely más vitágészbeli nép törzshöz tartoznék. Nem egy ízben megtörténik, hogy egyik másik tanuló el kell távolítani a tanteremből bünti áraszt, hogy maguk a tanulóitársai sem képesek mellette megmaradni.

A mai járványos világban, de egyébként is a közegészségügy egyik legfontosabb tényezője a tisztaság. A fentebb elmondottak valóságát legjobban bizonyítja, hogy a múlt ősszel és télen lezajlott tifusz járvány legnagyobb százálekek az iparostanulók szolgáltatták.

Az iparostanulók egészségi állapota a műhely üzemének egyik elsőrangú kérdése. Erős, egészséges munkabíró tanulóokra szüksége van minden mesternek, különösen oly helyen, hol a tanoncok nem cseléd teendőket végeznek, hanem valóban iparukhoz tartozó produktív munkaszolgálatában állanak.

Az oly tanuló, kinek hét szárra nincs alkalma mosakodni és fürödni, fehérneműt és felsőruhát váltani, lassankint elernyed, gyengül, sápadt beteg arszinüvé válik s munkabírásából is többet veszít. A test tisztasága a

vér élenyülését nagyban elősegíti az által, hogy a bőr láthatatlan likaesain keresztül, levegő hatol át a testbe. Míg ha izzadság por, vagy tisztátalanság rakodik a testre s belömi annak pórusait a vérkeringés élenkülése szenved általa legtöbbet.

Az u. n. társulati iparostanonciskoláknál mint a rimamurányi—salgótarjáni vasmű részvénytársaság iskoláinál a tanulók tisztán megmosdva, tiszta ruhában öltözködve és cipővel (nem mezitláb vagy papucsban) lépnek a tanterembe, míg nálunk, még vasárnap is alig cselekszi meg ezt egy néhány tisztaság iránt több érzékkel bíró tanuló, kinek egyébként mestere sem zárkózik el attól, hogy tanoncának időt engedjen a tisztálkodásra.

Nemesak az iskola egészségügyi viszonyaira hátrányos a tanulók tisztátalansága, de az írásbeli és rajzbeli munkák előállításánál is hátránnyal szolgál, mivel a rajzlapok és füzetek felítve ujjlenyomatokkal és különböző iparágakhoz tartozó zsiros, kormos, festékes foltokkal.

Ha társulati iskoláknál keresztül viheti, hogy a tanulók tisztán és tiszta öltözékben jelenjenek meg, azt hisszük, hogy az iparostanonciskolában legalább annyit megkívánhatunk, hogy a tanulók hétköznapi napokon tisztán megmosakodva, kötő nélkül, vasárnaponként pedig teljesen tisztán és átöltözködve lépjk át az iskola küszöbét.

A kecskeméti lapokból vettük át ezt a cikket, a melynek minden szavát megszívlelhetnék, sőt követni kellene a szentesi iparosoknak is, mert a helybeli iparostanoncok se kimosdottan keresik föl a tanonciskolát.

Irodalom.

(*) **A Vasárnapi Ujság** szeptember 27-iki száma a múlt napok legnagyobb aktualitásának, a veszprémi hadgyakorlatoknak szenteli tere java részét; a nagy eseményt egész tömeg szép és változatos képpel illusztrálja. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszath Kálmán pompás visszaemlékezése „Mikor a császár királynak készül” címmel, Jakab Odón humoros elbeszélése F. Kafka Margit és Balla Ignác verse, Lemaitre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: az új szemészeti klinika, Lányzy Ilka és Takács Mihály arcképe, Pataky László művészeti rajza, Vajda János szobra, képek Józsa Károly műveinek kiállításáról, tárcacikk a hétről s a rendszer heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. **Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negyedévre négy korona, a **Világ-kronika**-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a **Vasárnapi Ujság** kiadóhivatalában Budapest IV., Egyetem-utca 4.) sz. Ugyanígy megrendelhető a **Képes-Néplap**-a legolcsóbb újság a magyar nép számára felére két korona 40 fillér.

Közönség köréből.*)

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!
Tisztelettel kérem szíveskedjék megengedni, hogy b. lapja folyó hó 24-iki számában ellenem írt vádakra a cikk beküldjének válaszolhassak.

*E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztő

Nagyon sajnálom, hogy az illető cikkirő ur mindjárt az elején valótlansággal kezd, mert ha őszinte akarna lenni, akkor úgy kellett volna írnia, hogy a kádfürdőt fél ótkor kapta — a mit szokás szerint az ajtófőtől levő tábláskára föl is jegyezte — és a fürdőt háromnegyed hatkor hagyta el, a mi ellen nem sok kifogásom lett volna, mert hiszen azt mások is megteszik, hanem az ellen igen is kifogásom volt és van, hogy azon tisztelt ur a vizet egy teljes órában keresztül szakadatlan eresztette és midőn utánuk a kabinba tekintetem a gyékények usztak sőt a meyezet is vizes volt.

Tisztelt cikkirő ur udvariasságot és előzékenységet kíván, de vajjon Öntől udvariasság volt-e egy kád helyett öt kád vizet hiába kiereszteti, nekem míg a záróra el nem jön számolnom kell azzal, hogy elengedő vizem legyen, ha nincs is senki, mert a záróraig mindig jöhet valaki. Ha az előirt szabályrendeletet betartom a mi kötelességem is és a magáról megfélekedzett urra rákocogtatok, mert hiszen az ablakon keresztül be nem repülhetnek, azt hiszem az még nem údvariatlanság.

Ne higye tisztelt cikkirő ur, hogy csak Önnel mint ismerőssel szemben vagyok Ön szerint fél udvarias és homli beteg asszonnyal szemben teljes udvariattal volnék. Nekem Ön vagy egy szegény beteg asszony teljesen mindegy, mert nekem Ön éppen annyit fizet mint amaz, a különbség csak annyi, hogy azok a szabályrendeletet betartják s így velők szemben én is udvarias vagyok.

Az igaz, hogy hat évi bérlőségem alatt kevés olyan vendégem volt mint Ön, a ki a Tiszában, vagy mint Ön írja Ásiában képzeli magát s hat annyi vizet elpocsékol, mint amennyit megfizelt és udvariasságot kér.

Eddig is az előirt szabályrendeletet és méltányos udvariasságot tartottam szem előtt s ezennel is azt fogom követni.

Vagyok a tek szerkesztő urnak teljes tisztelettel:

Vereb István,
fürdő bérlő

Közöljük a csütörtöki számban megjelent panaszra adott választ. Nekünk az a véleményünk, hogy a fürdőbérlő mindig köteles a fürdőzők irányában illdomosan viselkedni. Ha valaki kellenél több vizet használ, ennek megtorlására is van mód és alkalom. Az is bizonyos, hogy a ki illdomos bánásmódot kíván a fürdőben, az oktalannal ne pocsékolja a vizet, mert annak melegítése a fürdő bérlőnek drága pénzébe került. Ezzel be is rekesztjük ezt a vitát. (Szerk.)

Közgazdaság

Piaci árak:

Buza mmja 10 frt. 50-70 kr.
Árpa mmja 7 frt. 0-30 kr.
Zab mmja 7 frt. 20-40 kr.
O kukorica mmja 8 frt. 8 frt. 30 kr.
Csöves „ mmja 3 frt 50 kr 4 frt.
Heremag mmja. 40-50 frt.-ig.
Sertes kőloja 57-59 kr.
Szalonna 75 kr.

Lapkiadó: Gálly Sándor.

Laptulajdonos: Vajda B. utóda.

Egy 14-15 éves fiut tanulóul fel veszi Sima Andor villamfelszerelési vállalkozó.

